

Motion till riksdagen 2009/10:U208

av **Bodil Ceballos m.fl. (mp)**

Tilläggsprotokollet till ESK- konventionen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att underteckna tilläggsprotokollet till ESK-konventionen.

Motivering

Den 24 september 2009 ägde det första signeringstillfället för ett tilläggsprotokoll till ESK-konventionen rum i FN i New York. Sverige deltog inte. Utrikesminister Carl Bildt (m) har i en fråga ställd i riksdagen deklarerat att regeringen inte tror på dess effekt. Regeringen lever uppenbarligen kvar i det kalla krigets inställning till de två stora FN-konventioner som antogs 1966 och trädde i kraft 1976 och gör samma skillnad nu som då. Det anses självklart att konventionen om de medborgerliga och politiska rättigheterna behöver ha en uppföljningsmekanism som möjliggör individuella klagomål. Konventionen om de ekonomiska, sociala och kulturella mänskliga rättigheterna behöver det inte.

Detta är anmärkningsvärt. Flera EU-länder skriver under, till exempel Finland, Belgien, Nederländerna och Spanien, liksom många stater i Afrika och Latinamerika. Hela den gröna gruppen i EU-parlamentet, European Green Party, arbetar för en snabb ratificeringsprocess. Amnesty, Action Aid, FN-förbundet och FIAN (Face It Act Now) menar att de tror att FN:s tilläggsprotokoll till de mänskliga rättigheterna kan bli ett viktigt verktyg för att bekämpa hunger och fattigdom i världen.

Sverige har i sin politik för global utveckling beslutat att arbeta utifrån ett fattigdomsperspektiv och ett rättighetsperspektiv. Här finns nu ett nytt instrument som kommer att ge fattiga individer en möjlighet att utkräva sina ekonomiska rättigheter av sina respektive regeringar. Detta kommer att användas när alla inhemska rättsprocesser är uttömda.

Fel! Okänt namn på

De rättigheter det gäller är till exempel rätten till mat och vatten, hälsa, utbildning och bostad. Ovanstående organisationer har dokumenterat mängder av fall där kränkningar av dessa rättigheter har skett. Ofta gäller det ursprungsfolk som fått sina försörjningsmöjligheter förstörda på grund av att deras regering inte skyddat och respekterat deras mänskliga rättigheter. För att bara nämna ett exempel har guldbrytningen i Ghana, där svenska företag är inblandade, lett till tvångsflyttning av människor, förgiftat vatten, bortskyfflad jordbruksmark, misshandel och dödsfall när beväpnade vakter med hundar har attackerat boende som försökt återvända.

Rätten till mat, rätten att få försörja sig i värdighet blir allt mer ouppnåelig för den fattigaste miljarden människor på jorden. De senaste rapporterna från FAO i juni 2009 visar på de högsta siffrorna någonsin på antalet kroniskt undernärda människor: 1,02 miljarder. Tempot i svält döden har dessvärre ökat och en människa varannan sekund dör nu av svält.

I vårens biståndsdebatt i riksdagens kammare hade alliansföreträdarna svårt att förklara varför de är motståndare till tilläggsprotokollet. Det enda klara svaret gav en av folkpartiets företrädare som menade att det skulle bli för dyrt, vilket leder till följdfrågan om Sverige inte ska skriva på för att det blir för dyrt för Sverige att skriva på tilläggsprotokollet? Har vi så mycket att skämmas för när det gäller uppfyllandet av ESK-rättigheterna i Sverige att det kan bli för dyrt att åtgärda dem? Om så är fallet är det allvarligt och ytterligare en anledning till att underteckna protokollet.

Att inte skriva på tilläggsprotokollet, och att ha motarbetat dess tillkomst, ställer Sverige i en dålig dager. Tilläggsprotokollet är en realitet, ESK-rättigheterna har varit det sedan 1966. Att skriva på protokollet leder inte till att andra rättigheter nedvärderas. Istället får antligen alla rättigheter samma status. Många andra EU-länder undertecknar. Att det kan finnas andra bra och effektiva sätt att nå resultat kan inte ses som ett antingen eller utan i så fall ett komplement. Skälen att underteckna är många och Sverige bör därför snarast sälla sig till skaran av undertecknare.

Stockholm den 30 september 2009

Bodil Ceballos (mp)

Ulf Holm (mp)

Peter Rådberg (mp)

Max Andersson (mp)

Lage Rahm (mp)